

SPORAZUM MED VELESILAMI GLEDE RAZOROZITVE

NEMČIJA SE JE DO ZADNJEGA
ODLOČNO UPIRALA PODPISATI
MUSSOLINIJEVO POGODBO

Zastopnika Anglije in Francije sta se posvetovala v Parizu z ameriškim odposlancem Norman Davisom. — Razorožitveno konferenco je treba zopet spraviti v tek. — Francija je začela nekoliko popuščati in ne zahteva več pogodb, ki bi ji zajamčile varnost.

PARIZ, Francija, 8. junija. — Razorožitvena konferenca, ki se je pred kratkim odgodila, se bo tretjega julija zopet sestala. Dosedaj ni imela nobenega posebnega uspeha, in odgodila se je v času, ko je zavladal med delegati tak nesporazum, da se delo ni moglo nadaljevati.

Včeraj so se sestali v Parizu zastopniki Francije in Velike Britanije ter imeli dolgotrajno posvetovanje s posebnim ameriškim odposlancem Normanom H. Davisom.

Slednjič so prišli do zaključka, da je treba odpraviti mrtvilo, ki se je pojavilo na konferenci ter napeti vse sile, da se kaj konkretnega doseže.

Francija je dosedaj vztrajala na svojem stališču, da morajo biti uveljavljene posebne pogodbe, ki ji bodo zajamčile varnost. V zadnjem času je pa precej popustila, in kot je videti, ji je dosti lažje na tem, da se prej ko mogoče začne s splošnim razoroževanjem.

DUNAJ, Avstrija, 8. junija. — Demokratiški "Tagblatt" komentira danes pakt, ki je bil sklenjen med štirimi evropskimi velesilami.

— Izza sklenitve locarnske pogodbe, je to največji korak, ki ga je napravila povojna Evropa. Locarnska pogodba je dala Nemčiji priliko, da je vstopila kot velesila v Ligo narodov.

Časopisje Mala antante je precej pesimistično.

RIM, Italija, 8. junija. — S podpisom pogodbe štirih držav je napočila nova doba prijateljskega sodelovanja vodilnih evropskih držav Anglije, Francije, Nemčije in Italije. S to pogodbo je zagotovljen mir v Evropi za prihodnjih deset let.

Po dolgih pogajanjih, ki so se vlekle skozi dva meseca in ko so mnogokrat kazala le malo uspeha, je bila končno pogodba podpisana. V zadnjem trenutku se je Nemčija obotavljala podpisati pogodbo in je hotela imeti še nekatere izpremembe. Mussolini pa je poklical na telefon nemškega kanclerja Hitlerja in po kratkem razgovoru je prejel nemški delegat naročilo, da pogodbo podpiše.

Več sto ljudi je nestrpno čakalo v senatni zbornici, da pride Mussolini in naznani, da je bila pogodba podpisana. Ko pa je nemški delegat Ulrich von Hassel prejel naročilo, da pogodbo podpiše, je deset minut pozneje Mussolini naznanil senatu: — "Poglavje vojne je končano!" in je rekel, da bo ta pogodba odprla novo dobo evropske zgodovine.

Mussolini je dalje rekel v senatni zbornici, da ta pogodba ne pomeni zveze štirih držav, temveč priznanje načela miru in mirnega razvoja držav.

V senatni zbornici so za zastopniki Anglije, Francije in Nemčije sedeli poslanci Male antante, ki je takoj spočetka nastopila proti prvotni pogodbi, katero je sestavil Mussolini, ker je v njej priporočal z ozirom na Nemčijo premembo versailleske pogodbe glede državnih meja. V sedanji pogodbi je točka o izpremembi mirovne pogodbe opuščena in je mesto nje določba, da se mora vsaka izprememba versailleske pogodbe izvršiti v okviru pogodbe Lige narodov.

Iz senata so Mussolini in zastopnika treh ostalih držav odšli v Palazzo Venezia, kjer so podpisali pogodbo.

Matterново letalo je poškodovano

RAZSTAVA KAŽE
VELIK USPEH

Trgovci in hotelirji imajo velik dobiček. — Razstava se bo sama izplačala. — Trgovina se je povečala za 100 odstotkov.

Chicago, Ill., 8. junija. — Iz dosedanjih prejemkov trgovcev in uprave Century of Progress razstave se more sklepati, da bo letošna razstava, ki traja šele dvanaest dni, mnogo pripomogla k izboljšanju trgovine in da se bo sama izplačala.

Železnice, hoteli, trgovine, restavracije in druga slična podjetja zatrjujejo, da je razstava povečala promet za 100 odstotkov.

Uprava razstave izraža veliko zadovoljstvo. Po njenem zatrdilu je plačalo vstopnino nad 800,000 osem, ki sa izdala za zabavo in hrano \$731,810. Dohodki razstave, vključno vstopnino in pravice za uporabo prostorov, znašajo nad \$1,100,000 za dvanaest dni, brez več sto vstopnic za celo sezono in vstopnic, ki so bile prodane vnaprej.

— Ker bo razstava trajala še 148 dni, — je rekel nek uradni razstavne komisije, — je finančni uspeh zagotovljen. Do sedaj ni bil še obhajal noben praznik, in tudi ne "čikaški dan" in vendar je bil kak dan skoro en milijon obiskovalcev.

Ako bodo dohodki od vstopnic in za uporabo raznih prostorov dosegli višino \$37,000,000, bodo pokrili stroški razstave do dneva otvoritve.

Z UDARCEM JE
UBILA OTROKA

Visalla, Cal., 8. junija. — Mati, ki je udarila svojega otroka, da bi nehal jokati, je pridržana v ječi pod obdolžbo uboja, ker je njen otrok umrl. Zdravniki so doglali, da je otrok umrl vsled kravčenja na možganih, kar je povzročil udarec.

Mrs. Nancy Wilson, ki je stara 36 let, je jokaje priznala, da je udarila svojega štiri mesece staro otroka, ker zaradi njegovega kričanja ni mogla spati.

DR. DOLLFUSS VEDNO
TRDNEJŠI.

Dunaj, 8. maja. — Vesti, ki se že dalj časa razširjajo o odstopu prosvetnega ministra Rintelena, se sedaj potrjujejo. Dr. Rintelen je preobremenjen s posli, ker obenem vrši dolžnosti deželnega glavarja za Štajersko in vodi tu pogajanja za tretitev Creditanstalta. Ker je položaj na Štajerskem radi velike agitacije narodnih socialstov postal zelo resen, se hoče dr. Rintelen odločno posvetiti samo tej zadevi. Za njegovega naslednika v vladi omenjajo krščanskega socialista iz Zgornje Avstrije dr. Aignerja. Če pride slednji v vlado, bi s tem dr. Dollfuss mnogo pridobil. Kakor znano, so zgorajevstrijški krščanski socialisti zavedno demokrati in zato niso preveč navdušeni za sedanji režim. Vstop Aignerja v vlado pa bi pomenil, da so se gornjeavstrijski krščanski socialisti s tem režimom prijaznili.

WOODIN SE
PRIPRAVLJA
NA ODSTOP

Zakladniški tajnik bo v bližnji bodočnosti odstopil. — Najbrže bo imenovan za poslanika v Nemčiji.

Washington, D. C., 8. junija. — Zakladniški tajnik Woodin bo v bližnji bodočnosti odstopil in bo imenovan za poslanika v Nemčiji. To zagotovilo je prišlo z najvišjega kongresnega mesta.

Politični opazovalci so splošno bili prepričani, da je Woodinov politični ugled zelo trpel vsled razkritja preiskave Morganove banke, da se Woodin nahaja v prednostnem seznamu Morganove banke, toda do zadnjega časa ni bilo znano, da so tega mnenja tudi predsednik Roosevelt in njegovi svetovalci.

Toda razkritja v preiskavi Morganove banke niso zadela Woodina kot zakladničarja Združenih držav, ker je bil v bančnih zadevah zvezan z Morganom, še predno je postal zakladniški tajnik. In ponudba diplomatskega mesta kaže, da ima predsednik vanj še vedno popolno zaupanje in da ni ničesar zakrivil, ako je imel kake bančne zveze z Morganom.

Odkar je senatni zastopnik in voditelj preiskave Ferdinand Pecora razkril, da je med mnogimi drugimi tudi Woodin užival veliko prednost pri Morganu, sta senatorja Borah in Robinson zahtevala, da Woodin odstopi.

ZOPET MAJNERSKI NEMIRI

Springfield, Ill., 8. junija. — Governor Henry Horner je poslal dve stotniči narodne garde v dve majni Peabody Coal Company, kjer je bilo obstreljenih osem oseb v bojih med piketi in majnerji, ki so delali.

Ranjenih je bilo sedem majnerjev in en deputy, ki je 2000 pike-tov skušalo ustaviti delo v Peabody Mine, ki je last Peabody kompanije.

Med piketi, ki so korakali proti majni, je bilo tudi več žensk. Boji so trajali, dokler ni prišlo vojaštvo iz Taylorville, ki je zopet napravilo mir.

Piketi so člani Progressive Miners Union, ki skušajo rabiti moč United Mine Worker's Union v illinojskih premogarskih poljih.

BOLIVIJA JE PRIPRAVLJENA
ZA MIR

Ženeva, Švica, 8. junija. — Na računajoči utis, da bo stoletni spor zaradi Chaco med Paragvajem in Bolivijo v bližnji bodočnosti poravnani, saj kar se tiče prenehanja bojev, je bil še bolj potrjen, ko je bolivijski zastopnik pri Ligi narodov Costa du Reis obvestil odbor za Chaco, da bo predložil v dveh ali treh dneh mirovne pogoje. Du Reis je to naznanil tajni seji odbora.

Posebno velik pomen pripisuje poročilu iz Asuncion, da paragvajska vlada spoznava, da je potrebno, da dobe zaprte države do stop do morja. Bolivija do sedaj ni imela neposredne zveze z morjem.

VENIZELOS JE
POBEGNIL PRED
NAPADALCI

Morilci so sledili njegovemu avtomobilu tri milje. — Njegov pribočnik je bil ubit. — Žena je ranjena.

Atene, Grška, 8. junija. — O atentatu na Elefterija Venizelosa v terek zvečer se je natečajše izvedelo šele naslednje jutro. Na Venizelosa ni streljal samo en atentator, temveč jih je bilo več. Napadalec so se tri milje vozili v avtomobilu za Venizelosovim avtomobilom in so neprestano streljali.

Njegova žena je bila štirikrat zadeta v pljuča in trebuh. Navzlic temu je njeno stanje zadovoljivo. To je druga žena grškega državnika in je hči bogatega angleško-grškega meščana v Schlizzi. Poročena sta bila v Londonu leta 1921. Venizelos je star 69 let in je bil od leta 1910 že osemkrat grški ministrski predsednik.

Strelji pa so ubili Venizelosovega pribočnika, ki se je vozil za njim v avtomobilu. Venizelosovega soferja pa so obrezale razbite šipe avtomobila. Navzlic ranam je sofer držal avtomobil volan in je pripeljal avtomobil na določeno mesto.

Ministrski predsednik Penayoti Tsaldaris, ki je Venizelosov politični nasprotnik, je izrazil svoje ogorčenje nad napadom in je ukazal natančno preiskavo napada in zasledovanje morilcev.

Venizelos je popisal napad sledeče:

— Moja žena in jaz sva se vračala v Atene iz Amaraoussis, ko zagledam zelen avtomobil za sedem oseb. Napadalec so dovolili, da sem se s svojim avtomobilom peljal mimo njih, postavili pa so se med moj avtomobil in avtomobil spremljevalcev ter so pričeli streljati.

— Ker sem se spomnil na napad na neki francoski železniški postaji, sem stisnil ženo k sebi in oba sva se stisnila na dno avtomobila. Moj spremljevalec je ukazal mojemu soferju, da naj obrne na desno, toda je takoj zopet poglaval naravnost naprej.

— Medtem so napadalec nehali streljati. Soferju sem ukazal, da naj se stisnita na dno avtomobila. Napadalec so zopet nabili svoje revalverje ter so streljali za nami tri milje.

Ves čas sem izpraševal svojo ženo, ako je bila ranjena, toda vedno je zaničala. Toda ko se je streljanje zopet pričelo, sem videl kri in sem vedel, da je bila žena ranjena. Peljali smo se mimo treh osebnih busov, toda naše zadrege niso opazili ter so se rajši skušali ogniti strelom.

— Neprestano sem klical svoje mo soferju: — Hitreje, Gianni! — in navzlic temu, da je bil ranjen, je hitreje vozil ter nas pripeljal v Evangelismos bolnišnico.

GANDHIJEVO STANJE SE
JE POSLABŠALO

Poona, Indija, 7. junija. — Gandhijevo zdravstveno stanje se je nenadoma poslabšalo vsled ravnostne prestopne tritedenskega posta. V dveh dneh je izgubil dva funta in pol na svoji teži. Zdravniki neprestano pazijo na njegovo zdravje.

VSLED IZPUHTEVANJA PLINA
BI SE SKORO ONESVESTIL.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 8. junija. — Ameriški solo-letelec James Matter je moral pristati pri malem mestu Prokopjevsk. Ko je došel na zemljo, je bil skoro nezavesten. Cev, ki vodi gazolin v motor, je začela puščati, in plini so ga tako omamili, da mu ni kazalo drugega kot prekiniti polet.

Pristal je ob desetih dopoldne, par ur za tem, ko se je dvignil v Omsku, da poleti proti Čiti.

S telefonske postaje v Belovu, ki se nahaja v bližini Prokopjevsk, je obvestil letalec poročevalca Associated Press v Moskvi, da namerava nadaljevati s poletom, kakorhitro bo njegovo letalo popravljeno.

— Zelo sem bolan — je rekel.

— Plin me je popolnoma omamil. V mojem želodec ne ostane nobena stvar. V petih ali desetih urah se bom zopet dvignil in poletel proti Krasnojarsku. Štiri ure zatem, ko sem se dvignil v Omsku, sem opazil, da pušča cev, ki dovaja gazolin v motor. Plin me je tako omamil, da ni dosti manjkalo, pa bi se onesvestil. Vedoč, da ne bom mogel še dalje vztrajati, sem se spustil na zemljo. Ker ni bilo primerne pristajališča, sem moral pristati na precej valovitih tleh. Pri tem som zlomil stabilizator. Ruskim letalcem in mehanikom se ne morem dovolj zahvaliti za pomoč, ki mi jo nudijo. Cev za gazolin je že popravljena.

— Ko sem napol omamljen splezal iz letala, me je takoj okoličila gruča radovednih ljudi. Vpraševali so me, toda njihovega jezika nisem razumel. Slednje se je pojavil med njimi možak, ki je govoril nekoliko angleško. Njemu sem povedal, kako in kaj, nakar me je odvedel v sosednjo hišo, kjer sem se nekoliko odpočil. Ljudje so bili jako dobri z menoj. Nudili so mi jed in pijačo, toda moj želodec ni ničesar prenesel.

ŠTRAJK TEKSTILNIH
DELAVCEV

Manchester, N. H., 8. junija. — Nad 1200 tkalcev in predilcev je zaštrajkalo v največji predilnici v Ameriki Amoskeag Manufacturing Company. Komaj pred enim tednom je bil poravnani štrajk, pri katerem je bilo prizadetih 7800 delavcev.

Zadnji štrajk je bil končan vsled sporazuma za izboljšanje plač za 15 odstotkov, toda unijski uradniki zatrjujejo, da so tovarnarji delavcem nalagali več dela.

KANTON NI ZADOVOLJEN Z
AMERIŠKIM POSOJILOM

Kanton, Kitajska, 8. junija. — Južnopolitni kitajski politični svet je izjavil, da ni zadovoljen z zadnjim ameriškim posojilom za nakup bombaža in pšenice ter je prosil narodno vlado v Nankingu za pojasnilo.

Reconstruction Finance Corporation je v nedeljo naznanila, da je dovolila kitajski narodni vladi v Nankingu \$50,000,000 posojila za nakup ameriškega bombaža in pšenice. Posojilo nosi 3 odstotke obresti in je plačljivo v treh letih.

LIGA PROTI
PRIZNANJU
MANČUKUO

Svet enoinvajsetih je objavil spomenico na vse države. — Vojaška osvojitve ni odobrena. Države bodo imele svoje konzule.

Ženeva, Švica, 8. junija. — Svetovni odbor enoinvajsetih za Daljni Istok je sestavil spomenico, katera bo predložena v pretes vsem onim državam, med temi tudi Združenim državam, ki so se izjavile, da ne priznajo japonskih vojaških uspehov v Mandžuriji. Spomenica zahteva, da države, ki bodo sicer imele v Mančukuo svoje konzule, naročijo konzulom, da z nobenim svojim dejanjem ne pomagajo Mančukuo.

— Odbor je mnenja, — pravi spomenica, — da morejo države, ki so članice Lige, ne da bi nasprotovale poročilu, ki ga je sprejel svet Lige narodov, imenovati svoje konzule v Mandžuriji. Namestitev konzulov pa pod sedanjimi razmerami, ne pomeni priznanja Mančukua, kajti ti zastopniki so postavljeni v namenu, da obveščajo svoje vlade o tamošnjih razmerah in ščitijo svoje državljane. Vendar pa je v soglasju s priporočili Liginega sveta, da vlade opozorijo svoje konzule, da, kolikor je le mogoče, ne store ničesar, kar bi moglo naravnost ali po ovinkih kazati na priznanje, da smatrajo oblasti, ki so postavljene v Mandžuriji, za pravo vlado te dežele. Vsako vlado naj, kadar postavi svoje konzule v Mandžuriji, vodi njen posebni pravni položaj in po zgledu prejšnjih slučajev v nekaterih krajih na Kitajskem, kakor v Kantonu, kjer države v gotovih časih niso priznale oblasti osrednje vlade.

Ko je bila sprejeta ta spomenica, je odbor končal svojo sejo za petnajst minut, ker bi mogoče kak član prišel v vprašanjem glede japonskih vojaških operacij v gotovih krajih Kitajske. Ameriški poslanik v Švici in zastopnik Washingtona v Liginem odboru Hugh Wilson, je zopet tiho sedel.

PRESEDNIKOV SIN SE
BO LOČIL

Los Angeles, Cal., 8. junija. — Mrs. Roosevelt, žena predsednika Roosevelta, je potrdila vesti, da se je njen sin Eliot, katerega je prišla obiskat iz Washingtona, odločil, da se bo ločil od svoje žene zaradi medsebojnega nesporazuma.

Mrs. Roosevelt ni hotela o tem nič povedati, kot to, da je mnogokrat skušala poravnati spor med sinom in njegovo ženo, da pa ni imela uspeha.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in New York sa-celo let, \$7.00
En celo leto \$6.00 Za pol leta \$3.50
En pol leta \$3.00 Za tisoč metro sa-celo leto \$7.00
En tisoč metro \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaia vsaki dan izvenredni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prišteje. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališke naznanj, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

PRESEDNIK IN KONGRES

Razne interesne skupine dobivajo nad kongresom vedno večji vpliv. Posebno oni, ki zahtevajo, naj bi vlada sedaj izplačala veteranom bonus, imajo precej kongresnikov na svoji strani.

To je zelo nerodno za predsednika Roosevelta, ki hoče poslati kongresnike čimprej na počitnice, da bo imel prostoro roko pri izvedbi svojega širokopoteznega programa.

Prihodnji teden se začne v Londonu svetovna gospodarska konferenca, o kateri bo brez dvoma prišlo v kongresu do burnih razprav in debat. Predsednik bo moral vsekakor prepričati, da se debata ne bo preveč zavlekla.

Rooseveltu je tudi dosti na tem ležeče, da bi bil kongres razpuščen pred 15. junijem, kajti onega dne morajo evropske države plačati Ameriki del vojnega dolga in obresti.

Kaj se bo v tem oziru zgodilo, se zaenkrat še ne ve. Jasnje je le toliko, da ne bo nobena država prostovoljno in z veseljem plačala, če ne bodo za bodoča plačila uveljavljene drugačne odredbe in če plačilni pogoji ne bodo olajšani.

Če bi kongres se zboroval po 15. juniju, bi nastal med kongresniki silen krik in vik, ako bi se izvedelo, da ta ali ona država noče plačati. Tudi to bi bilo za predsednika zelo mučno.

Svetovna gospodarska konferenca nikakor ne more biti uspešna, če se zadeva vojnih dolgov ne bo rešila na pameten način.

Strokovnjaki, ki so napravili načrt za konferenco — med njimi je tudi nekaj Amerikancev — so izrecno poudarili, da se svetovna gospodarska konferenca ne sme baviti z vojnimi dolgi, pogoj pa je, da vojni dolgi ne smejo v bodočnosti tvoriti nobene ovire.

Predsednik Roosevelt ima velike polnomoci, katerih se pa najbrž ne bo poslužil, ko se bo pogajal z zastopniki evropskih držav glede vojnih dolgov.

Prepričan je, da bi to koščljivo zadevo najlažje rešil brez vmešavanja kongresa.

Vse, kar je dosedaj na svojo roko odredil, je bilo uspešno. Ako bi prišla stvar pred kongres, bi se zavlekla, kar bi utegnilo imeti neljube posledice.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljico.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. is sent by me for the purpose of —

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country. I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Kirkland Lake, Ont., Canada.

Jugoslovanski javnosti naznanjam, da smo ustanovili v tukajšnji naselbini novo neodvisno podporno društvo pod imenom "Slovensko-Canadsko Podporno Društvo", katero je priredilo svoj prvi piknik v nedeljo dne 28. maja, ki je nad vse krasno uspel.

Tem potom se v imenu društva iskreno zahvaljujem vsem, ki so nas posetili ter tako podkrepili razvoj našega društva v teh težkih časih.

Vsa čast našemu agilnemu veseličnemu odboru, kateri je največje zasluge imel, da se je vse tako lepo in v redu izvršilo.

Hvala našim vrlim kuharjem Steblaju in Kalinu ter natakarkarjem Anzelju in Cesarju in prodajalcem Starku in Turku, kateri so častno izvršili svojo nalogo. Hvala tudi našemu "liferantu" tovarišu Medenu, kateri je točno skrbel, da je bilo vedno vsega dovolj v zalogi. Hvala našim godcem Mulcen in Arku, kateri sta neumorno delovala, da so bili zadovoljni tudi plesalci.

Čast in hvata tudi tukajšnjim trgovcem in groceristom, kateri so darovali devet dobrot ter pripomočkov, da je bil tako obilen naš srečev.

Čast bratom Srbo-Hrvatoma, ker so nas posetili v častnem številu ter tako pripomogli, da se je naš piknik pretvoril v pravi triumf. Naša misel je prišla do izraza, naša sanje so se uresničile, ko je naša ideja triumfirala ob navzočnosti več stotin broječe množice jugoslovanskega življa obojega spola, kar je nam v ponos in zadovoljenje ter dokaz, da smo na pravi poti.

Zatorej vam kličem tovariši: Vztrajno naprej do končnega cilja!

Pošiljam vam iskrene pozdrave.

Za "Slovensko-Canadsko Podporno Društvo":

Matt Spehar, predsednik.

S PIŠČALKO SO ODGANJALI ČASNIKARJE

V zadnjem času časnikarji vedno nadlegujejo MacDonalda z vprašanjem, kako je z njegovim zdravjem. Ministrski predsednik se je tega večnega povpraševanja že navlečal in je sklenil prav pošteno potegniti novinarje in vse radovedne. Ti so v zadnjem času opazili, da je angleški ministrski predsednik na vseh javnih sejah nekako izmučen, da se vedno utrjuje sedel na svoj stol in včasih tudi nekam čudno vzdihne, tako da mu iz grla kar zapiska. Toda njegovi prijatelji mu kar niso dali miru in so na vsak način hoteli vedeti, kakšna bolezen se ga je lotila. Tedaj je MacDonald povlekel izpod telovnika majhno piščalko, ki je zapiskala, ako si nanjo pritisni. MacDonald je torej vsakrat, ko se je čutil bolnega, pritisnil na piščalko, ki jo je sedaj pod telovnikom in ki je tedaj globoko vzdihnila.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

Izplačila v ameriških dolarjih ostanejo neizpremenjena.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " \$10.00 " " "	" " \$10.85	
" " \$15.00 " " "	" " \$16.00	
" " \$20.00 " " "	" " \$21.00	
" " \$30.00 " " "	" " \$31.50	
" " \$40.00 " " "	" " \$41.50	
" " \$50.00 " " "	" " \$51.50	

Prejemnik dobi v starim kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Orožnik je obstrelil dekle, ki ga ni maralo.

21. maja proti večeru je Begunje razburil žalosten dogodek, ki bo morebiti zahteval mlado življenje. Mlad orožnik Branko Kuvekalović, šele nekaj mesecev prestavljen iz te vasi na Jesenice, je okrog 16. ure ustrelil s službenim revolverjem na cesti sredi vasi mlado dekle Miciko Pretnarjevo iz Dvorske vasi. Strel jo je zadell sredi prsi iz neposredne bližine in je krogla ostala v telesu. Dogodek se je izvršil v veliki naglici, da ni mogel nihče priskočiti dekletu na pomoč. Micika je odšla po kosilu z doma v Begunje k prijateljici, da bi šli skupno v Drago trgat dikeči volčin. Za njo se je pripeljal Kuvekalović s kolesom in dohitel dekle v stanovanju prijateljice. Mimoidoč so nekoliko pred dogodkom čuli iz stanovanja prepričani, da so videli dekle pred njim po cesti. Ko je dekle zavilo na stran, so ljudje zaslišali strele. Ko je najbližji priškolil, je našel dekle s prestreljenimi prsmi in ga prenesel v bližnjo hišo. Orožnik je takoj postorjenem činu zbežal. Kmalu pa se je vrnil na kraj zločina.

Orožnikom, ki so ga tankaj aretirali in uklenili, je trdil, da mu je odpovedal revolver in da se zato ni mogel ustreliti še sam. Baje so v ceni revolverja res našli kroglo, vendar še ni gotovo, da je imel namena, usmrtiti samega sebe. Stanje ranjenke je kritično.

Vzrok nesrečnega dogodka sta odklonjena ljubezen in pa vroča južnjaška kri.

Velik požar v Beli Krajini.

Medtem ko so bili 20. maja Dražičani večinoma na delu po vinogradih in na polju, se je nenkrat okrog 14. razlegel po vasi krik, da gori. Krik je dvignil takoj vse, ki so bili doma in so takoj prihitali na kraj požara reševati živino, obleko, pohištvo ter ostale premične sosesov.

Začelo je greti na podu posestnika Pavlovič Jožeta sredi spodnjega dela vasi, kjer so hiše in gospodarska poslopja prav na kupu drugo poleg drugega. Ker je začelo greti na podu, se je seveda ogenj razširil prav hitro v smeri vetra na sosednja poslopja. Ki so bila večinoma lesena in skamnata. Po vasi se je pričel pravi dirandaj in klicanje na pomoč prestrašenega ljudstva, ki je videlo, kako rdeči petelin neusmiljeno uničuje domove bližnjih sosedov vaščanov in njihov premoženje. Zbeganost ljudstva je bila toliko, da so ljudje celo na nasprotni strani vasi, ki so bili izven vsake nevarnosti, odnašali pohištvo iz hiš.

Po požaru so prizadeti sledeči: Pavlovič Jožetu, št. 22 je zgorel pod. Hiša, ki je že gorela, je rešena in je le delno poškodovana. Stankovič Dragici, vdovi, št. 21, je zgorel hlev. Plut Antonu, št. 21, je zgorel hlev. Nemanic Antonu, prvemu občinskemu svetovalec, št. 28 je zgorelo prav vse: hiša, hlev, pod, avinjski hlev, kašča in čebelnjak. Vsa ta njegova poslopja so se vnela od velike vročine dveh sosednjih gorečih poslopij. Ta posestnik je največji revež, ki je

prisel ob vse svoje in razen tega še bolan ležal, ter so ga iz goreče hiše iznesli. Niti živeža mu niso mogli rešiti. Pretresljivo ga je bilo gledati, kako je siromak ležal na trati in premišljal, kaj je zakrivil, da ga usoda tako neusmiljeno tepe. Še na živini je utrpel, ker mu je bil tudi en prašič popolnoma ožgan, ter ni bilo niti toliko časa, da bi ga zaklali in je potem poginil. Zgorela je tudi vsa obleka številne družine. Klobčar Terzič je zgorel hlev in šupa.

Škodo, ki jo je prizadejal ta požar, cenijo skupno na okroglo 450 tisoč Din, če ne še več. Nesrečneži so bili večinoma le malenkostno zavarovani za prav majhne vsote.

Iz maščevanja ustrelil sosedovo ženo.

20. maja je bil v Dovškem pri Senovem storjen grozovit zločin, ki priča, kako so se podvijani ljudje sami pričeli rezati pravice in se ne zmenijo več za zakone. Kmet Gošek Jožef je namreč iz maščevanja ustrelil ženo svojega sosedo Alojza Sevskega, mater osmih otrok.

Malopred kosilom je prišel posestnik Alojz Sevske iz gozda, kjer je sekal drva, domov. Že pred hišo mu je pa prihitala nasproti njegova sedemletna hčerka in vsa preplašena klicala: "Ata, ata, Ograjski bo mamu ubil!" Prestašeni Sevske je vrgel sekirico proč ter skočil v hišo. Sredi sobe je našel podvijanega Goška, po domače Ograjskega, kako z revolverjem grozi njegovi ženi. Gospodar je planil na napadalec in ga sunil v vežo ter zaloputnil vrata pred njim ter jih zaklenil. Samo nekaj trenutkov in Gošek je v vdomil vrata, obenem je pa počil strel in krogla je obšla v prsih Sevske žene, takoj je bil pa za strelom že tudi Gošek v sobi, spet sprožil in zadell gospodarja v desno roko, ki je z njo odbil na prsno naprteno orožje. Krogla mu je šla pri komolen v kost in obšla v nadlahtnici. Pa še v tretje je Gošek nameril samokres proti gospodarju, ki se je pa bliskovito umaknil in zgrudil na tla. Ker je napadalec mislil, da je Sevske smrtno zadet, je povesil revolver ter se z besedami: "Tako, sedaj imaš dovolj!" obrnil proti vratom, kjer se je poprej zgrudila gospodinja. Ta se je med ruvanjem moč nekako privlekla v vežo, kjer se je spet zgrudila, krvaveč iz rane na prsih. V smrtnem strahu je vzdignila roko proti Gošku, ta je pa s krikom: "Kaj še nisi erknila!" spet sprožil samokres in poglaval kroglo ranjeni materi v trebuh.

Smrtno zadeta žena je omahnila z zamoklim vzklikom nazaj na tla, zločinec je pa med kričanjem pobegnil skozi vrata od hiše.

Do smrti preplašeni mož se je med tem časom v sobi spravil pokonec, vendar pa se ni upal v vežo, predno razgrajajoči grozovitež ni odšel. Slušal je sicer strel iz veže, vendar pa soproj ni slutil, da je žena smrtno zadeta. Ko se je morilec oddaljil, je gospodar šel še pogledat v vežo, kjer je našel svojo ženo v zadnjih izdihljah. Z zdravo roko jo je nekoliko povzdignil, telo se je pa samo krčevito streslo, motno so se uprli oči poslednjic v moža in že je nesrečna žrtve izdihnila.

Ranjeni mož je stekel povedat grozno novice drugemu sosedu, nato pa po zdravniku in orožniku. Orožniki so bili z županom dr. Benedičičem takoj na mestu. Ranjenega Sevske je dr. Škof obvezal in ga odpeljal v krško bolnico, umorejno ženo so pa položili doma na mrtvaški oder, pri katerem je plakalo osem ubogih sirot za skrbno mamico. Morilec se je že popoldne sam javil oblastem v Sevnici, kjer so ga pridržali, dokler ga ne odvedo v zapore okrogne sodišča v Celju.

Kako majhno veljavo ima človeško življenje v teh časih, vidi mo tudi iz povoda umora. Letos na veliko noč je bila pri Gošku ukradena večja količina suhe svizjine in Gošek je tedaj tatvine obdolžil sosedo Sevskega. Ta je sicer na sodišču v Sevnici dokazal svoj alibi, ni pa mogel preveriti Goška o svoji nedolžnosti zlasti zato, ker tudi orožništvo ni mogla izslediti tat. Od tedaj je bilo sovraštvo med sosedoma, ki je rodilo tako grozen zločin.

RUSIJA IMA VELIKE TOVARNE

Velike tovarne avtomobilov in traktorjev, ki so jih postavili v sovjetski Rusiji, so že pokazale, kakor pomčajo sovjetski listi, lep uspeh. Tovarna v Stalingradu deluje s polnim obratom. Vsak dan zapusti tovarno 144 traktorjev. Ruski delavci, ki delajo v tovarni, so prišli po večini z dežele in niso imeli doslej pojma o industriji. Danes pa njihova produktivna zmoglost morda že prekaša zmoglost ameriškega delavca. Kovač Fedjuški, ki je bil v zadnjem času odlikovan z Leninovim redom, izdelal dnevno 800 osi, medtem ko Američani ne presežejo števila 400. Toda Fedjuški ni edini, ki je zmogel tega dela, temveč sovjetska Rusija razpolaga danes že z mnogimi takimi delavci. Z dvigom produkcije traktorjev se je posrečilo tudi znižati ceno zanje.

Tudi tovarna traktorjev v Charkovu obratuje izvrstno. Prodnicijsko zmoglost delavcev lahko ocenimo po vrednosti na 3096 rubljev, kar pomeni 42% napredka v primeri s prejšnjim letom. Pri proizvodnji proizvodnje in skrajšanju stroškov je bilo mogoče znižati ceno za 32% v primeri s prejšnjim letom.

V najkrajšem času bo pričela delovati tretja velikanska tovarna v Čeljabinsku v zapadni Sibiriji, ki bo največja tovarna traktorjev na svetu. Tovarno so opretili s sovjetskimi in inozemskimi stroji. Računajo, da bo letno izdelala 40.000 traktorjev.

Po poročilih sovjetskih listov je tudi avtomobilska industrija zelo napredovala. Predsedstvo osrednje eksekutive sovjetske zveze je odlikovalo 14 delavcev z Leninovim redom, in 15 je podelilo rdečec delavske zastave. Ti delavci so se posebno pokazali v avtomobilski tovarni "Stalin" v Moskvi. S pomočjo te tovarne je bilo mogoče znižati proizvodne stroške za polovico. Januarja, l. 1932 so potrebovali za izdelavo enega avtomobila 481 delovnih ur, letos pa potrebujejo samo 315 delovnih ur. Ruski delavci v Stalingradu tovarni že kaže vsaj iste sposobnosti kakor delavci v ameriških avtomobilskih podjetjih. Delavci samo so stavili že več predlogov za bolj racionalno delo. Prav radi teh predlogov in radi iniciative delavstva samega je bilo mogoče lansko leto prihraniti 7 milijonov 500.000 rubljev. Tudi v Moskovskih tovarnah v Gorkiju je bilo mogoče pospešiti ritim dela in s tem tudi dvigniti proizvodnjo avtomobilov. V štirih mesecih tega leta so v sovjetski Rusiji zgradili 13.637 avtomobilov, medtem ko je bilo lansko leto v istem času zgrajenih 6260. Tovarne traktorjev so izdelale v štirih mesecih tega leta 21.672 traktorjev, medtem ko je enašala proizvodnja lanskega leta v tem času 20.382.

NESREČNA LJUBEZEN 15-LETNE DEKLICE

V Novem Sadu je skočila v Dunav 15-letna šivilja Olga Novaković. Skočila je s 30 m visokega mostu, pa so jo ljudje videli in so brž odvedali s čolnom za njo ter jo potegnili iz vode. Izjavila je, da je hotela v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1. in knjige Vam bodo poslance naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Sinoči sta se tepla v New Yorku Max Baer in Max Schmeling. Pretep ni bil breadestan, ter so zahtevali managerji v ta namen petdeset tisoč dolarjev, dočim jim je radio-družba ponudila le borih petsto dolarjev.

Kdo bo zmagal: Baer ali Schmeling? To vprašanje je bilo večeraj v ameriški javnosti bolj pereče, nego je vloga, ki jo bo igrala ameriška delegacija na svetovni gospodarski konferenci v Londonu. Sicer pa mora imeti narod malo opija, da že vsaj trenutno pozabi na svoje križe in težave.

V Parizu je umrl človek, ki se je izdaljal za prince Karadžordževića.

Časopisje je poročalo, da je bil bratranec jugoslovanskega kralja.

Poročen je bil z neko igralko, krui si je pa služil kot si ga služijo skoro vsi, ki zatrjujejo, da so z jugoslovansko vlado v zlati. In takih je neizmerno dosti.

Tudi v New Yorku nismo brez njih.

Rojak mi poroča iz Chianga:

— To je zelo veliko in prostorno mesto. Tukaj je vsega dovolj. Tudi razstava je precej imenitna. Na razstavi so veliki turni in vsepolno luči, ki so pa samo zvečer in ponoči prižgane. Tudi po vodi se lahko voziš, če imaš denar. Od same svetlobe ti kar miglja pred očmi. Se bolj ti pa miglja, če pišeš takega kot sem ga jaz pil pri svojem prijatelju. In zato ti pravim, da se zares izplača iti v Chicago na razstavo. Tudi razne živali imajo tam. Nekatere so žive, nekatere so pa kar iz kamena narejene, pa bolj žive izgledajo kakor tiste, ki so res žive. Za to svoje trditve ne prevzamam nobene odgovornosti, ker nemara nisem prav dobro in natančno videl. Poti na razstavem prostoru merijo baje dvainosemdeset milj. Se več kot toliko sem jih prehodil, ko sem iskal jugoslovanski paviljon. Naposled so mi povedali, da Jugoslavija sploh ni zastopana, ker so prevedli stroški. Kakšni stroški? Ni je lažje stvari kot predstaviti sodobno Jugoslavijo. Mala gajbica bi zadostovala, v gajbici pa: Slovenec, Srb, Hrvat. Izven gajbice pa Italijan, ki jih z ostrimi vilami dreza in vzpodbuja, da se krepko lasajo med seboj.

O zakonskem življenju se dosti sliši in čita. Nazori o tej koščljivi zadevi so jako različni. Niti dva zakonska para nista enaka. Ponekod je žena gospodar, ponekod mož komandant.

V splošnem gre moškemu nekoliko več veljave nego ženski. So pa seveda tudi izjeme. Nekateri moški so v domači hiši kakor podpredsednik. Niti toliko prilike nimajo, da bi rekli: — Ja.

Neki cinik je rekel:

— Ženka je kakor taxi-cab. Stojih ob cesti in čakam. Ko drvi mimo, pomigaš. Včas se ustavi, včas pa tudi ne. Če se ne ustavi, stopi okrog vogala, pa boš najmanj dva ali tri dobil.

Časopisje je poročalo, da je umrl v Toronto, Kanada, milijonar Miller, ki je zapustil vladi države Ontario skoro dvajset milijonov dolarjev z naročnom, naj dobi to bogastvo za nagrado mati, ki spravi v državi Ontario na svet v desetih letih po njegovi smrti največ otrok. Milijonar je umrl leta 1926.

Za nagrado se poteguje Italijanka Grazia Bagnato, mati 21 otrok, ki se jih je šest izmed njih rodilo po Millerjevi smrti, toda v kratkem pričakuje že 22 otroka.

Edina konkurentka plodne Italijanke je Henrika Brown, ki ima sicer 27 otrok in se jih je 6 izmed njih rodilo po letu 1926. Toda v nasprotju s svojo srečnejšo konkurentko Henrika Brown zdaj ni noseča.

Lapi in zapeljivi so milijoni — nič ne rečem. Toda zdi se mi, da bi bili Mrs. Bagnato in Mrs. Brown dosti bolj zadovoljni, če bi se njuna moža podala za par let na počitnice. Kaj so milijoni in primeri z ljubim mirom in počitkom?

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

[40]

— Moj Bog, mama, nikar ne napravi iz tega celega zločina, ako Henrik včasih malo ponori, — se vmeša Jolanda v pogovor. — Zakaj pa je mlad fant in bogat dedič? Naravnost neumen bi bil, ako ne bi užival svojega mladega življenja. Papa je gotovo vse pretiraval; očetje tako radi pozabijo, kake neumnosti so v svoji mladosti ugajali. Meni Henrik zaradi tega tem bolj ugaja, kakor pa če bi bil kilav in bi Evi Mariji vedno visel na predpasniku. Prihodnje se bom z njim sprijateljila in želela bi, ako bi ga mogla enkrat spremljati na njegovem ponočnem izletu.

— Toda Jo, — se razljuti mati, — govoriš o stvarih, ki jih niti ne razumeš.

Jolanda se glasno zasmije.

— Draga mama, mogoče boljše kot ti.

— Nikar ne poslušaj Jolande, Eva Marija; vedno se baha in pripoveduje stvari, ki jih ni mogoče verjeti. Drugače bi vsakdo moral dobiti sive lase. Samo Henrika primi enkrat v roke in ga tudi pošlji k meni.

Eva Marija je vedela, da Henrik sam od sebe ne bi šel v vilo Melanijo, česar mu ni mogla šteti v zlo. Seveda ni vedela ničesar o bratovi sumnji, da je stric Artur poskušal nanj atentat, toda vedela je dovolj, da je razumela, da se je strica izogibal, kolikor se ga je le moglo. Dovolj grdo je bilo, kaj je hotel Artur Mertens napraviti z njim in ravno tako grdo, da ga je sedaj zatočil pri teti, ker je mislil, da je dosegel svoj cilj. Da pa je šel njegov cilj še dalje, kot Henrika moralno in zdravstveno uničiti, tega Eva Marija k sreči ni slutila. Dr. Berndu je bila iz srea hvaležna, da je njegova brata vzel pod svoje varstvo, mesto da bi ga bil zvalil v pogubo. Še vedno je bilo boljše, da je teta Melanija po krivici mislila slabo o njem, kot pa če bi mislila po pravici. Da bi pa teta pomirila, ji reče:

— Enkrat bom s Henrikom o tem govorila, teta Melanija.

— Moj Bog, vendar ne napravite iz njega kakega kilavca, pustite ga vendar, da uživa svoje mlado življenje, — pravi Jolanda, ko si prižge cigareto.

— Popolnoma sem prepričana, da Henrik ne napravi nič slabega, četudi je včasih malo preveč lahkomijsken. Toda ne smem pozabiti, teta Melanija, da sem prišla danes k vam iz posebnega povoda. Danes zjutraj sem v nekem berlinskem listu brala članek, ki bo tudi tebi, kot je Henrik in meni, napravil veliko veselje. — pravi Eva Marija, da obrne pogovor v drugo smer.

Iz torbice vzame časopis in ga izroči teti.

— Kaj mi prinašaš? — vpraša teta Melanija in vprašujoče gleda Evi Mariji v obraz.

— Opravičba tvojega brata Ludvika, teta Melanija; bil je nedolžen; nekdo drugi je ubil onega mladega človeka in je t izpovedal na svoji smrtni postelji. In greh drugega je moral staremu očetu vzeti edinega sina.

Obraz gospe Melanije je postal bled in zopet rdeč. Vsa razburjena vzame nečakini časopis in pri branju članka ji vro solze iz oči.

— Moj ubogi brat! Moj ubogi oče! — vzklikne vsa iz sebe.

— Toda mama, ne razburjaj se tako.

— To je vendar strašno, Jo.

— Ako je tvoj brat opravičen, to vendar ni nič strašnega.

— Toda pomisli, življenje mojega brata je bilo uničeno in si eer zaradi tega, da je moral brez vsake krivde pobegniti. In kako je moj oče vsled tega trpel. O, Eva Marija, ko bi le oče še to doživel, da je bilo Ludvikovo ime oprano vsake krivde.

— Tudi jaz to želim, teta Melanija. In moram vendar še na to misliti, da so bile zadnje besede starega očeta: Ludvik živi! Odkar sem to brala, me misel nikakor noče pustiti, da bi vendarle še bilo mogoče, da stric Ludvik še živi.

Gospa Melanija globoko vzdihne.

— Pomisli, Eva Marija, od smrti starega očeta me tudi vedno muči nekak nemir.

Jolanda se glasno zasmije.

— Nikar se ne izgublajte v takih domisljajah! To nai bi pa pa ališal, mama, bi se zelo razjezil in po vsej pravici.

Plaho se ozre gospa Melanija proti vratom, kot bi pričakovala tatopa in ostre pridige svojega moža.

— Saj vendar slišiš, Jo, da se Evi Mariji godi isto.

— Seveda, ker ste obe precej sentimentalni in fantastični. To sta obe po kom podedovali. Tudi stari oče je bil v tem oziru fantast. Prosim te, mama, ne okuži se pri Evi Mariji.

— Na vsak način pa upam, teta Melanija, da mi boš pomagala stricu Arturu razložiti, da mora biti želja starega očeta glede oglasa v časopisih izpolnjena. Seveda mora biti poleg tega tudi pripomnjeno, da je nedolžnost strica Ludvika dokazana in da nima na svoji vesti nobenega človeškega življenja. Pomisli samo, ako bi bilo mnenje starega očeta resnično, da hoče stric Ludvik samo vsled tega veljati za izgubljenega, ker misli, da je kriv smrti onega človeka! Ako je po kakem čudežu vendarle še pri življenju, ga ne smemo niti en dan več pustiti še dalje živeti v teh težkih duševnih mukah. Kaj ne, da mi boš pomagala, strica Artura pripraviti do tega, da bo objavil oglas?

— Pri tem ne boš imela nikake sreče, Eva Marija; papa pravi, da ta oglas v tolikih časopisih velja na tisoče in je vsled tega neumnost toliko denarja za kaj takega izdati. Tudi jaz bi znala ta denar za kaj drugega obrniti. Čudno dekle si. Saj imaš vendar rada svojega brata in hočeš vse storiti, da bi ga pripravila ob veliko dedščino. Ali ne misliš na to, da Henrik ne bo dobil Rodenbergovih tovarn, ako bi se nenadoma zopet pojavil pravični stric Ludvik?

— Henrik bi bil prvi, ki bi z veseljem pozdravil strica Ludvika, to mi moreš verjeti, Jo.

Jolanda skomigne z rameni.

— Jaz na noben način ne bom niti mignila s prstom, ker v tem ni nikakega upanja.

— Toda ti mi boš pomagala, teta Melanija.

— Rajši pusti to, mama; papanu boš samo pokvarila dobro voljo, ker iz tega ne bo nič.

Z negotovim pogledom se ozira teta Melanija enkrat na Evi Marijo, enkrat na Jolando.

— Oh, Eva Marija, stric Artur bo prav gotovo zmerjal, ker je praktičen trgovec in za oglase izdajati denar se mu zdi velika potrata.

— Torej ne boš moje prošnje s svojo združila, navzlic temu, da priznavaš, da čutiš nek nemir, ako tvoj brat mogoče ne bi še živel! — prigovarja Eva Marija slabotni ženi.

(Dalje prihodnjaj.)

PREHRANA RUSKEGA
DELAVCA

Če se v zadnjem letu boljševiki ponašajo, da so se delavske plače povečale za čisto petletke kar za 67 do 70%, ne smemo pozabiti, da so med tem časom tudi cene živil v Rusiji zelo narasle. Poleg tega so poceni samo tista živila, ki jih delavec dobi na izkaznico. Toda teh živil je zelo malo in delavec jih lahko kupi samo v majhnih količinah. L. 1931 je na pr. dobival delavec proti izkaznici mesečno še 1 kg sladkorja na glavo. Cena tega sladkorja je nizka, saj ga delavec plača po 50—60 kopejki. Cena živil v nekontroliranih trgovinah je seveda neprimerno višja. Poleti lanskega leta si moral plačati v teh trgovinah 3 rublje za kg. v januarju 1933 že 15 rubljev, v marsu nič manj kakor 17,5 rubljev za kg. Ker se je porcija sladkorja, ki ga dobi delavec na izkaznico, zmanjšala, je jasno, da je delavec primorán kupovati sladkor kakor druga živila po trgovskih cenah izven za družinskih prodajal. To velja za kruh, mleko, maslo, jajca, meso.

V Moskvi kakor tudi po vsej ostali Rusiji živijo v gnanimu varčevanju. Vsi so prisiljeni varčevati. Tako mora varčevati tudi z električnim tokom. Če si preveč toka porabi, ga mora plačati trikrat dražje. Prepovedana je tudi uporaba električnih priprav v domačem gospodinjstvu. Iz Harkova poročajo, da tam posebno varčujejo in da ostane eden ali drugi del.

V trgovinah "Torgsina" (Torgovlja s inostranci) ima kupce vsega na izbero, toda plačati mora z zlatom ali pa z inozemskimi valutami, ker je zlata kakor tudi inozemskih valut čedalje manj, sprejema sedaj Torgsin tudi srebrno in zameno za blago. Za en kilogram srebra zaračunajo 12 zlatih rubljev, trgovska cena srebra v resnici znaša 17 zlatih rubljev. Jasno je, da ima pri tem "Torgsin" prav lep dobiček. V prodajalnah Torgsina lahko kupiš prvovrstno finiko maslo, estonsko slanino, ribje konzerve in klobase, kakor tudi najfinjši francoski puder in parfem. "Torgsin" ima seveda v zalogi tudi gramofonske plošče z "Jazzi", ki stanejo seveda 300 do 500% več kakor kje v Parizu.

Obstojijo štiri kategorije izkaznic za živila. S kruhom je na pr. takole: 800 g kruha prejme delavec prve kategorije, to je na težkem delu; 220 g prejme najnižja kategorija nameščenev in slug, enako se razdeli krompir, to je 12, oziroma 6 kg na mesec, maslo za prvo kategorijo in za otroke 200 g margine ali masti ter pol litra bučnega olja. Zdroba prejme prva kategorija pa po kilograma na mesec. Sladkorja bi morala dobiti prva kategorija 1 kg (v resnici pa ga prejme samo 600 g) in 600 g (v resnici 300—400 g) za zadnji dve kategoriji na mesec. Mesa se razdeli na 1 kg vsak delavec na mesec. Poleg tega delavec kupi na izkaznico lahko še ribe, ostala živila mora kupiti v trgovini. V trgovini stane 1 kg svinjine 45 rubljev in 1 kg gosi 220 rubljev.

Izračun delavce prejme na mesec 150—250 rubljev plače. Književodja zasluži 220 rubljev, strojeviska 90—120 rubljev, šofer 300 rubljev, inženjer 200—400 rubljev.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE REFERENCE)
Stane samo
\$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York City

USODNE POSLEDICE
POPLAV

Ljubljana, 30. maja.

Stanje poplav na Barju in okoli Vrhnike odnosno Borovnice je danes neizpremenjeno zaradi novih, od snovi v presledkih trajajočih nalivov. Snovi je bilo opaziti, da so vode po poljih in travnikih padle za približno 5 do 10 cm, toda davi so začele spet narasati sedaj je jasno, da so vsi poljski pomladanski nasadi, tak zlasti krompir, fižol in koruza uničeni, ker so začeli gniti. Nekatere vasi so še vedno odrezane od prometa. Hudi nalivi pa so napravili veliko škodo tudi po hribovitih krajih. Vode odnašajo z njiv plodno zemljo v nižave in od tam naprej proti Savi. V Rakitini in v Polhograjskih Dolomitih je bilo odnešeno mnogo zemlje.

Iška je sinoči pridvela s silno močjo do Ljubljane. Nosila seboj velike množine vode, ki se je vanjo stekla izpod Krima in v Iškem Vintgarju. Seboj je nosila tudi mnogo peska in gramoza, ki ga je pobrala v zgornjem toku in ga je potem v spodnjem toku raznesla po njivah in travnikih. Mnoge njive v Vrbljenju, Brestu, Tomišlju in v Lipah so s kamenjem povsem zasute.

Stari trg pri Ložu, 30. maja.

Prebivalstvo v loški dolini po vaseh, ki so najhujše udarjene zaradi sedanjih poplav, je obupano. Voda se ne more naglo odtekat, ker ne more požiralnik Golobina sproti sprejemati tako ogromnih množin vode. Je pa deloma tudi zamašen. Najhujše so oškodovane vasi Done, kjer sega voda prav do prvih hiš, dalje Podcerkev, Nadlaske, Kozarišče, Šmarata, Pudo in Viševce. Voda ponekod stoji 3 do 4 metre visoko po poljih in travnikih. Uničeni so vsi oridelki. V Podcerkvi je voda segla prav do vasi velike Žagarjeve parne žage.

V nedeljo je voda nekoliko padla. Novi nalivi pa so povzročili še večje naraščanje. Cesta Stari trg-Pudo, ki je drugače ob velikih povodnjih dostikrat pod vodo, je zaenkrat še prosta za ves promet. Škoda je velika, kajti pod vodo so najlepši travniki in plodne njive v približni izmeri kakih 100 ha.

Škocijan, 30. maja.

Po treh dneh neprestanega dežja so vode prestopile bregove ter poplavlje po nekaj kilometrov na leale in na široko vse ob Krki in Radulji ležeče kraje. Tako nevarnih polav že ne pomnijo dolgo let. Slična povodenj je bila leta 1919, kasneje vsakoletne poplave so bile sicer znane, ni pa jih mogoče primerjati s sedanjo. Škocijanska dolina je bila tudi že letos dvakrat poplavljen, a vse to ni bilo tako nevarno. Prve poplavne nesreče zadenejo navadno Škocijansko dolino in po dveh dneh dosežejo poplave v Dobravi svoj višek, ko se vode odteka v Krko. Veliki potok Radulja, ki teče skozi Škocijan, je začel tokrat že drugi dan močnega deževlja polagoma naraščati, prav nazlo pa je prestopil bregove in so tudi mogočni hudourniki s hribov pospešili in razširili poplavo. Na daleč in na široko se je razlila voda okoli Zloga, Škocijana, Savinka in Dobruške vasi. Iz mogočne struje je Radulja ubrala svojo drugo pot na cesto skozi Škocijan. V Škocijanski dolini imajo posestniki skoraj vse travnike v neposredni bližini Radulje. Travniska letina, ki je letos posebno dobro kazala, je popolnoma uničena. Tudi na njivah je velika škoda. Po poplavi, ki je trajala ves dan, je začela Radulja razmeroma hitro padati in se je rodovje valilo proti Dobravi, kjer se Radulja steka v Krko. V dobrovski kotlini in Zakrakovju se je začela voda nabirati s podvojeno močjo. Zdelo se je, da se bo tam vse zajezilo. Z ene strani de-roča Radulja, z druge pa mogočno na Krka sfa v nekaj urah preplavile vasi: Dobrava, Čučja m'aka, Drama, Hrvški breg, Čisti breg, Zameško, Koprivnik in vse ko Kostanjevce. V Dragi je bil v veliki nevarnosti velik lesen most. Voda se je dotikala že vrha in ko je udarjala ob njega, so brizgali mogočni curki nad 2 m visoko. Ko se je most že nevarno majal, so mu morali izbiti tla in je skozi te od-

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS
10. JUNIJA
1. Julija — 11. Avgusta
ILE DE FRANCE
17. Junija — 7. Julija
CHAMPLAIN
24. Junija — 15. Julija
NISKE CENE DO VSEH DELOV
JUGOSLAVIJE
Za poštene in potne tiste vprašajte naše pooblašene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

NAJBOLJŠI
SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA
"GLASNARODA"Cena
\$1.50

ptine voda na vso moč drla proti Dobravi. Tam pa vodi čez Krko drugi most, kateremu je valovanje upognilo travervo, da se je nagnil na stran skoraj za pol metra. Upognjeno travervo so bližnji posestniki privezali z veliko verigo. Vasi Čučja mlaka in Koprivnik sta bili dolgo časa popolnoma v vodi. Prebivalci so se prevažali s čolni. V nekaterih stajbah je bila voda tako visoka, da je drla skozi okna. Prebivalci teh vasi so že vajeni poplav in zaradi tega tudi ni bilo človeških žrti. Cesta iz Škocijana v Krško je na mnogih mestih pod vodo na razdaljo nekaj kilometrov. Pošto in potnike, ki so došli z avtobusom iz Novega mesta, so morali prevažati s čolni.

Prebivalstvo je obupano zaradi škode, ki jo dela ta strašna poplava. Travniki bodo popolnoma blatni, ker bo voda polagoma vpadala in ker hudourniki še vedno donasajo blato. Blatno seno skoraj ne bo za rabo. Pšenica, ki je baš sedaj delala klasje, je vsa pod vodo. Krompir, ki se je prej ob lepem vremenu lepo razvil, je od vode razoran in bo v mokri zemlji segnil, kolikor ga bo sploh še ostalo. Prebivalstvu, zlasti pa posestnikom v bližini Krke, preti zaradi te poplave silno pomanjkanje in je potrebno, da jim priskoči na pomoč tudi oblasti.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

10. Junija:	Paris v Havre	27. Julija:	Bremen v Bremen
14. Junija:	Pres. Harding v Havre	28. Julija:	Venndam v Boulogne
15. Junija:	Conte di Savoia v Genova	29. Julija:	Le de France v Havre
16. Junija:	Europa v Bremen	30. Avgusta:	Vulcania v Trst
17. Junija:	Britannic v Cobl	1. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
18. Junija:	Le de France v Havre	2. Avgusta:	Washington v Havre
21. Junija:	Vulcania v Trst	3. Avgusta:	Deutschland v Hamburg
22. Junija:	Manhattan v Cherbourg	4. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
23. Junija:	De Grasse v Havre	5. Avgusta:	Champlain v Havre
24. Junija:	Champlain v Havre	6. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
25. Junija:	Rex v Genova	7. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
26. Junija:	Bremen v Bremen	8. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
27. Junija:	Leviathan v Cherbourg	9. Avgusta:	Europa v Bremen
28. Junija:	Beregaria v Cherbourg	10. Avgusta:	Saturnia v Trst
29. Junija:	Conte di Savoia v Genova	11. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
30. Junija:	Majestic v Cherbourg	12. Avgusta:	New York v Hamburg
1. Julija:	Paris v Havre	13. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
2. Julija:	Europa v Bremen	14. Avgusta:	Champlain v Havre
3. Julija:	Le de France v Havre	15. Avgusta:	Europa v Bremen
4. Julija:	Europa v Bremen	16. Avgusta:	Venndam v Boulogne
5. Julija:	Saturnia v Trst	17. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
6. Julija:	Aquitania v Cherbourg	18. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
7. Julija:	Leviathan v Cherbourg	19. Avgusta:	De Grasse v Havre
8. Julija:	Conte di Savoia v Genova	20. Avgusta:	Majestic v Cherbourg
9. Julija:	Bremen v Bremen	21. Avgusta:	Manhattan v Havre
10. Julija:	New York v Cherbourg	22. Avgusta:	Deutschland v Hamburg
11. Julija:	Olympic v Cherbourg	23. Avgusta:	Bremen v Bremen
12. Julija:	Rotterdam, Rotterdam	24. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
13. Julija:	Champlain v Havre	25. Avgusta:	Venndam v Boulogne
14. Julija:	Rex v Genova	26. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
15. Julija:	Beregaria v Cherbourg	27. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
16. Julija:	Leviathan v Cherbourg	28. Avgusta:	Europa v Bremen
17. Julija:	Manhattan v Havre	29. Avgusta:	Saturnia v Trst
18. Julija:	Albert Ballin v Cherbourg	30. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
19. Julija:	Majestic v Cherbourg	1. Avgusta:	New York v Hamburg
20. Julija:	Rotterdam, Rotterdam	2. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
21. Julija:	Champlain v Havre	3. Avgusta:	Champlain v Havre
22. Julija:	Rex v Genova	4. Avgusta:	Europa v Bremen
23. Julija:	Beregaria v Cherbourg	5. Avgusta:	Venndam v Boulogne
24. Julija:	Leviathan v Cherbourg	6. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
25. Julija:	Manhattan v Havre	7. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
26. Julija:	Albert Ballin v Cherbourg	8. Avgusta:	De Grasse v Havre
27. Julija:	Majestic v Cherbourg	9. Avgusta:	Majestic v Cherbourg
28. Julija:	Rotterdam, Rotterdam	10. Avgusta:	Manhattan v Havre
29. Julija:	Champlain v Havre	11. Avgusta:	Deutschland v Hamburg
30. Julija:	Rex v Genova	12. Avgusta:	Bremen v Bremen
1. Avgusta:	Bremen v Bremen	13. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
2. Avgusta:	Venndam v Boulogne	14. Avgusta:	Venndam v Boulogne
3. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg	15. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
4. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg	16. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
5. Avgusta:	Europa v Bremen	17. Avgusta:	De Grasse v Havre
6. Avgusta:	Saturnia v Trst	18. Avgusta:	Majestic v Cherbourg
7. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg	19. Avgusta:	Manhattan v Havre
8. Avgusta:	New York v Hamburg	20. Avgusta:	Deutschland v Hamburg
9. Avgusta:	Olympic v Cherbourg	21. Avgusta:	Bremen v Bremen
10. Avgusta:	Champlain v Havre	22. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
11. Avgusta:	Europa v Bremen	23. Avgusta:	Venndam v Boulogne
12. Avgusta:	Venndam v Boulogne	24. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
13. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg	25. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
14. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg	26. Avgusta:	Europa v Bremen
15. Avgusta:	De Grasse v Havre	27. Avgusta:	Saturnia v Trst
16. Avgusta:	Majestic v Cherbourg	28. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
17. Avgusta:	Manhattan v Havre	29. Avgusta:	New York v Hamburg
18. Avgusta:	Deutschland v Hamburg	30. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
19. Avgusta:	Bremen v Bremen	1. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
20. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova	2. Avgusta:	Venndam v Boulogne
21. Avgusta:	Venndam v Boulogne	3. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
22. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg	4. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
23. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg	5. Avgusta:	Europa v Bremen
24. Avgusta:	De Grasse v Havre	6. Avgusta:	Saturnia v Trst
25. Avgusta:	Majestic v Cherbourg	7. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
26. Avgusta:	Manhattan v Havre	8. Avgusta:	New York v Hamburg
27. Avgusta:	Deutschland v Hamburg	9. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
28. Avgusta:	Bremen v Bremen	10. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
29. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova	11. Avgusta:	Venndam v Boulogne
30. Avgusta:	Venndam v Boulogne	12. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
1. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg	13. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
2. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg	14. Avgusta:	Europa v Bremen
3. Avgusta:	De Grasse v Havre	15. Avgusta:	Saturnia v Trst
4. Avgusta:	Majestic v Cherbourg	16. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
5. Avgusta:	Manhattan v Havre	17. Avgusta:	New York v Hamburg
6. Avgusta:	Deutschland v Hamburg	18. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
7. Avgusta:	Bremen v Bremen	19. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
8. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova	20. Avgusta:	Venndam v Boulogne
9. Avgusta:	Venndam v Boulogne	21. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
10. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg	22. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
11. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg	23. Avgusta:	Europa v Bremen
12. Avgusta:	De Grasse v Havre	24. Avgusta:	Saturnia v Trst
13. Avgusta:	Majestic v Cherbourg	25. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg
14. Avgusta:	Manhattan v Havre	26. Avgusta:	New York v Hamburg
15. Avgusta:	Deutschland v Hamburg	27. Avgusta:	Olympic v Cherbourg
16. Avgusta:	Bremen v Bremen	28. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova
17. Avgusta:	Conte di Savoia v Genova	29. Avgusta:	Venndam v Boulogne
18. Avgusta:	Venndam v Boulogne	30. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg
19. Avgusta:	Beregaria v Cherbourg	1. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg
20. Avgusta:	Leviathan v Cherbourg	2. Avgusta:	Europa v Bremen
21. Avgusta:	De Grasse v Havre	3. Avgusta:	Saturnia v Trst
22. Avgusta:	Majestic v Cherbourg	4. Avgusta:	Aquitania v Cherbourg</